

доц. др Нина Кршљанин

Како се пишу

семинарски (и други
студентски) радови

Основне теме часа

- 1) Зашто се на студијама било шта пише?
- **2) Семинарски радови: шта су и како се пишу**
(садржи опште корисне савете и за писање других радова)
- 3) Друге врсте радова: разлике у односу на семинарске

Зашто се на студијама (права) било шта пише?

- Такође користан начин учења редовног градива
- Продубљивање знања ван редовног градива
- Другачији показатељ стеченог знања у односу на колоквијуме/испите
- Припрема за стручни рад (велики део правничке професије подразумева писање разних аката)
- Припрема за научни/академски рад

Шта су семинарски радови?

- По форми академски, по садржини школски
- Вежба за тражење и проучавање литературе
- Вежба за академско писање
- Вежба за јавно излагање и дискусију

Шта ради ментор?

- Помаже у избору теме
- Помаже у тражењу литературе
- Одговара на питања и дилеме током писања
- Прегледа семинарски рад, даје критике и сугестије
- Руководи одбраном семинарског (најчешће)
- Уписује резултат у индекс („успешно одбранио“)

Шта НЕ ради ментор?

- НЕ спроводи истраживање уместо студента
- НЕ обезбеђује лично и директно литературу
- НЕ пише ниједан део рада уместо студента
- НЕ исправља опсежније правописне или техничке грешке
- НЕ намеће своје мишљење о отвореним питањима

Каква треба да буде тема семинарског рада?

- У вези са темом предмета из ког се ради
- Ни преширока ни преуска
- Адекватно покривена литературом
- Примерена вашем знању језика и другог градива
- Занимљива вама лично 😊
- Одобрена *унапред* од стране ментора

Како се тражи литература?

- Каталог факултетске библиотеке (физички и електронски)
- Каталогзи других библиотека
- Интернет претраживачи (уопштено)
- Електронски доступни ресурси (књиге, часописи...)
- Референце других радова (и уџбеника)
- Референце са Википедије – уз опрез
- Готови спискови (ако постоје)
- Лична библиотека

Шта *није* подобна литература?

- Неакадемски, анонимни сајтови с интернета
- Википедија
- Новински чланци (осим као извор о тад актуелним дешавањима)
- Други семинарски радови
- Популарно, неакадемски писане књиге

КОЛИКО МИ ЛИТЕРАТУРЕ ТРЕБА?

- ДОВОЉНО ДА СЕ АДЕКВАТНО ПОКРИЈЕ ТЕМА
- НИПОШТО САМО УДБЕНИЦИ
- СВЕ ШТО СЕ УСКО И ПРИМАРНО БАВИ ДАТОМ ТЕМОМ
- ДОПУНСКИ УГЛОВИ СУ БОНУС
- ВРЛО ОКВИРНО – БАР 5 РЕФЕРЕНЦИ
- МАКСИМУМА НЕМА – АЛИ НЕМОЈТЕ СЕ „УДАВИТИ“ У ЛИТЕРАТУРИ НА ВРЛО ПОЗНАТЕ И ОПШИРНО ПОКРИВЕНЕ ТЕМЕ!

Како се литература користи?

- Читање теме, не дела (не нужно од корица до корица, али довољно да се темељно разуме)
- Да ли већ писати при првом читању?
- Белешке и фише?
- Одмах давати референце (бележити странице)
- Дозвољено аргументовано неслагање с ауторима
- Не прескакати оно што не разумете!

Фусноте и референце

- Врсте фуснота/енднота:
  - Упућујуће – са референцама (обавезне)
  - Аналитичке – са ауторским текстом (пожељне)
- Референце садрже: пуне податке и *бројеве страна*
- Референце се стављају:
  - На крају сваког директног цитата (у наводницима)
  - На крају сваке целине написане на основу неког дела (у просеку – на крају сваког пасуса)
  - Нису потребне за очигледно општепознате податке
  - Код закона и сл. могуће навођење само први пут

Како изгледају референце?

- Потпуни подаци о цитираном делу (да би га неко други могао лако наћи)
- Бројеви страна одакле су преузети подаци
- Не преузимати туђе референце! Код посредног цитирања назначити оба дела (А наведено према Б)
- Формат: по неком упутству за ауторе или моделу друге литературе, али најбитније – конзистентно
- Све наведено у фуснотама иде у библиографију на крају рада

Шта је плагијат?

-
- Свако дословно преузимање туђег текста које није означено као цитат, *чак и ако је наведена референца!*
  - Препричавање дела туђег текста *ако није* наведена референца
  - Превелико садржинско ослањање на туђи текст, чак и ако је препричано и референце наведене
  - Није технички плагијат, али: семинарски рад није компилација цитата

Како треба писати?

- Писмено и граматички исправно
- Фонтом нормалне величине и типа (не **чудним**)
- Стил мора бити академски (научни) и објективан
- Избегавати предуге реченице и пасусе
- Редовно стављати референце
- Износити своје ставове, али аргументовано
- Илустрације само ако су потребне, не за украс
- Из ког лица?

Структура рада

- Насловна страна: подаци о раду, аутору, ментору
- Садржај: ако постоји, на почетку
- Минимум: увод, главни део, закључак
- Поделе главног дела могуће зависно од теме
- Не „надувавати“ обим поднасловима
- Библиографија на крају

Библиографија

- На крају текста
- Садржи СВЕ што је цитирано у тексту рада
- Не садржи НИШТА што није цитирано
- Подела на изворе и литературу
- Друге поделе по жељи и потреби

Предали сте радну верзију...

- ...исправке ће неизоставно бити потребне!
- Неизоставан део учења писања и учења теме
- Немојте да вас критика обесхрабри – добијају је и редовни професори – то је нормално!
- Обавезно уважите и начелно изнете коментаре („исправити X кроз цео рад...“)
- Ако се не слажете – културно образложите

Како изгледа одбрана?

- Кратко излагање *основних идеја* рада (10-15 мин)
- Није пожељно читати! (лошији утисак)
- PowerPoint презентације и сл. – по жељи
- Питања ментора и публике
- Ако сте публика – потрудите се да поставите питање (и тако покажете интересовање), али држите се теме рада!
- Понегде се радови не бране или бране само одабрани

Писање за Википедију

- Могуће писање на основу мање литературе
- Могуће мање интервенције, а не цео текст
- Различита структура (нарочито уводни део)
- Енциклопедијска објективност, *без* личних ставова
- Форматирање и референце: по правилима сајта
- Такође забрањен плагијат!

Студентски академски чланци

- Форма и стил писања иста као семинарски
- Тема мора бити оригиналнија
- Литература мора бити опсежније покривена
- Много битније познавање страних језика (потребних за обраду те конкретне теме)
- Форматирање, референце и сл: по упутствима часописа/зборника
- Рецензије: слично озбиљнијим коментарима ментора

Прикази књига

- Кратак преглед једне стручне књиге, обично нове
- Обично краћи од чланака (~5 стр.), али не нужно
- Поред препричавања садржине, потребан и аргументован критички осврт
- Иако је читање само једне (приказане) књиге неопходно, познавање материје којом се бави је предуслов квалитета (прочитајте још пар главних)

Преводи стручних текстова

- Потребно познавање не само општег језика, већ и стручне терминологије
- За Википедију и сл. – дозвољен слободан превод, препричавање (јер је то технички нови чланак)
- За озбиљне публикације – неопходна потпуна прецизност (и пожељно испоштовати стил)
- Да ли постоји лектура и колико се ослонити?

Интервјуи у струци

- Уводно истраживање – погледати биографију и библиографију, прелистати главна дела
- Уживо или преко мејла?
- У сваком случају унапред спремити питања
- Редиговање усменог интервјуа – минимално
- Код икаквих корекција послати на одобрење

И, наравно...

- Увек могу постојати посебна правила! Зато увек проверите са ментором / наставником / уредништвом њихове специфичности!
- Читајте стручну литературу – користиће вам! И за конкретну тему рада, и као узор, и за стицање ширег и дубљег општег знања из струке!